

Halotti beszédek: 4

KNY-18-00059

DRÁGA

TALENTOMNAK,

AKARAT ELLEN VALÓ

EL - Á S Á S A.

*A' Duna-mellyéki Ref. Superintendentziának azon való szíves
megilletődése, hogy*

NÉHAI HOSZSZÚ ÉLETET

ÉRDEMLETT R. SZ. B.

GRÓF SZÉKI TELEKI JÓSEF,

EXCELLENTZIÁS FŐ-CURÁTORÁNAK

meg hidegedett Testét

KRYPTÁBAN KELLETETT ZÁRNI.

Sp. J. Lüd. Kur.

PESTEN,

Nyomtatott TRATTNER MÁTYÁS betűivel. 1797.

KNY-18-00059

.

A. U. N.

A RITKA Talentumú Személyek, a' Magósfágosnak Kezében mint meg annyi drága Talentumok, mellyeket ő Felsége osztogatni szokott az Országoknak, Várafoknak, Familiáknak, a' végre, hogy azokkal kereskedjenek; terjeszszék e' Világon az Örökké valónak Országát, munkálkodják a' magok bódóságokat.

Az osztogatásban, e' Mennyei Király, azt a' rendet szokta tartani, mellyet tartott, amaz Evangyéliomi Nemes Ember; mert Ő Felsége-is, némelly Országnak, Familiának, ad öt Talentomot, másíknak kettőt, némellynek egyet. Bóldog Ország Familia, mellynek tsak egyet ad-is. Mert az ilyen *Testnek* azonnal lészén Lámpása, az ilyen *Háznak* gyertyája, az ilyen *Hajónak* kormányosa, az ilyen *Izraélnek* mind Szekere, mind Lovagja. Ha pedig valamelly Tárfaságnál többek egynél az ilyen Talentumok, annál bóldogabb az, mennél igazabb, hogy jobbak egynél két látó szemek, két járó Lábak és két dolog tehető Kezek.

De ha szintén meg-betsülhetetlen ajándéki-is a' Mindenhatónak, az ilyen Talentumok, még-is óh emberi nagy gyarlóság! úgy bánnak azokkal sok Tárfaságok — mint tselekedett, egyik, amaz Evangyéliomi Szolgák közzül; tudniillik, hogy a' nékiek adatott Talentumot, ők-is el-áfsák. Mit tselekedtek a' régi Rómaiak amaz ékeffen szóló *Ciceroval*? maga panaszollya, hogy a' Kormányról a' hajónak undok fenekére le-taszították. *Socratest*, *Philosophusok* Kút-fejének, és Fejedelmének nevezte a' tudós Vi-

lág, még-is az Athenásbéliek a' magok Tárfaságokban meg nem fzenvedték, sőt halálra sententziázták. Mi vólt Absólon *Dávidhoz* képest? még-is azon igyekezett az Izraél Nemzettsége, hogy Absolon ülljön Dávid helyett a' Királyi székbe.

A' természetnek rendes törvényre ízerént, a' Nemesebb teremtfések a' felsőbb részeket szokták el-foglalni, a' kissebbek az alatonabb helyeket; a' Nap, Hóld, Tsillagok, az Égbe helyhez-tettek, a' nyári éjjel fénylő bogár (nitedula) a' völgyekben mászkál. Úgy látszik azért, hogy az Emberi Tárfaságban-is, viszfza-fordúlt dolog az, midön a' kissebb Talentomú Személlyek, a' többekkel bíróknak eleikbe tétetnek, midön az alatsonyok fel-magasztaltatnak, a' Magosfak, le-nyomáttatnak. De valaminémű illetlen, szintén olyan régi fogyatkozás ez a' Tárfaságokban, úgy hogy, a' maga idejebéli minden Királyoknál böltsebb Salamon már így szóllott: *Láttam hogy a' Szolgák lovakon ültének, a' Fejedelmek pedig gyalog mentek a' földön, mint Szolgák Préd. X, 4.*

Különös Talentumú, még pedig, a' mit nagyítás nélkül el-mondhatunk, arany Talentomú Férjfiú vólt az Urban bódogúl ki-múlt Néhai Nagy Méltóság, kinek most leg-utólsó tisztefséget té-fszünk. Adott az Istennek Lelke, e' bódogúlt Méltóságnak, Bölt-sefségnek, Tudománynak ajándékát, külömböző Nyelvek nemei-nek tudását; adott *Curiusi* Virtust, *Catoi* Gravitást, *Ezékiási* Kegyefséget. Ezekkel fénylett a' b. Nagy Méltóság nem tsak a' két Magyar Hazájabéliek előtt, hanem Európának azokban a' Részzeiben-is, a' mellyekben hol többször, hol kevesebbszer meg fordúlt. Betsülték, sőt tsudálták, e' Néhai Nagy Méltóságot, az Idegenek között, még az öt Talentomos Szolgák-is.

Ajándékozta vala, a' Mindenható, ezt a' drága Talantomot, a' Két N. Magyar Hazának, az ezekben el-terjedett Refor-

mata Ekklesiáknak; különösen a' mi Duna-mellyéki Superintendenciáknak. Kereskedett-is, mind a' Két Ország, mind az Ekklesia, ezen drága Talentommal. Ama halhatatlan emlékezetű II. József, Császár, és Király, Országunkban két T. N. Vármegyéknek, és egy Fő Oskolának Kormányát, e' Néhai Méltóságnak kezébe adta; a' mostan ditsőségesen Uralkodó Felség pedig, édes Hazánk leg-drágább Kintsének, a' Sz. Koronának őrzését, egy részről a' b. Méltóságnak hűségére bízta. A' Reformata Ekklesia, mind a' Két Magyar Hazában, több hasznát tapasztalta, e' b. Méltóságnak, mint hajdan Trója, a' Palládiumnak, a' Pogány hajók Csatornak, és Polluxnak. Ha volt valami ügyök, a' F. Király előtt az Ekklesiáknak? a' b. Méltóságot választották Szószóllójoknak; ha kellett tanácskozniok a' Köz-jóra nézve, és azt írásba tenni? a' Néhai Méltóság mindenkor jelen volt, a' penna pedig többnyire, az ő Méltóságos kezébe adatott.

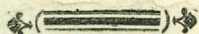
E' mi Duna-mellyéki Superintendenciánk ez előtt 9 esztendővel meg-kereste vala áldozatos Levéle által a' b. Méltóságot az éránt, hogy vállalná-fel annak gondját. Mihelyest meg-olvastuk a' b. Méltóságnak válaszul küldött biztató Levelét? azonnal boldognak mondtuk Superintendenciánkat. Meg-jelent azután, Méltóságos Személye szerént-is közöttünk, és a' miket akkor mondott, úgy hiszem, mind azok, valakik hallották, míg élnek, hálá-adó szívyel fogják emlegetni. El-végeztem vala magamban így szólla a' többek között; a' b. Méltóság, hogy ezután közönséges Hiyatalt, fel nem vállalom, de mivel, ezen V. Superintendenzia kívánnya szolgáltatmat? nem vonogatom magamat. Minden kétség kívül ezen Nemes meghatározásnak fundamentoma vala, az Isten Ditsőségének előmozdítására törekedő szándék, melly-is első és utolsó kötelessége, a' jó Keresztyének.

Tudgya az, a' ki adta e' b. emlékezetü Néhai Nagy Méltóságnak, a' Talentomokat, miképpen kereskedett azokkal; feljegyezte a' maga Lajstromában, mitsoda hasznot hajtott, mind a' Királyi Felfégnek, mind a' két N. Magyar Hazának, mind az ő Felsége e' Világon vitézkedő Anyaszentegyházának, és el-hífszük, hogy mint jó és hív szolga, el-is vette már azoknak jutalmokat.

Bizonyára e' mi Superintendentziánkra, sok jók hárámlottak, a' b. Méltóságnak közöttünk folytatott Fő-Curatori Hivatalából; mellyeket midőn meg-gondolunk, el-fogodik a' mi szívünk, látván, hogy már több efféléket, a' b. Méltóságtól nem várhatunk, mivel e' drága *Talentomot akarattunk ellen-is, el kelletik ásnunk.*

De, távol légyen tőlünk ez a' háláadatlanfág, hogy a' midőn e' Néhai N. Méltóságnak, változandóság alá vettetett Részét, az emberek szemeik előtt, el-rejttyük, ugyan akkor el-ásnánk, azokat a' Talentomokat, mellyeket Életében annyira tsudáltunk. Beszélünk mi azokról mindenek előtt; el nem halgattyuk nevezetessen azt, hogy a' mai meg-romlott időben, példa nélkül való Példát adott közöttünk mind a' belfő Személyeknek, mind a' külső Renden-lévőknek; *amazoknak* ugyan, hogy a' meg-esmért Igazságnak vallásában, erőssen, és mozdúlhatatlanul álljanak, a' külömbb-külömbb féle Tudományoknak szele által, ide 's tova ne vonattassanak; *ezeknek* pedig, hogy sem a' Római polgár *Pál*, sem a' tisztefséges Tanátsbéli Jósef, sem a' gazdag *Nikodémus*, nem szégyenlhetik a' Krístusnak Evangéliomát, és magát a' Krístust!

Minthogy pedig mindennek el kelletik menni a' Koporsó kapujára? Te-is már óh áldott Lélek bé-zártad, a' Koporsóba, a' Te külömbb-külömbbféle Talentomidnak drága *Szelentzejét*; fel-veszszük, és le-teszszük azt, a' Te valófágos *Kamarádba*, olyan bizodalommal, hogy leszen még olyan nap, mellyen abból ki-fogsz jöni;

és akkor meg-látunk Tégedet, sokkal kíváncsiabb állapotban, mint mikor meg-jelentél ez előtt előttünk, a' Te különböző Méltóságos Hívtalaidhoz alkalmaztatott 's másoktól magadat azok által meg-külömböztető pompás öltözetedben; mert már akkor Győzedelmi Koronát fogunk látni a' te Fejeden. Jól tudjuk, hogy ezért tufakodtál egész életedben; mivel tudjuk hogy a' te Symbolumod e' vala: *Non est mortale quod opto*. Nem vagy többé a' Magyar Koronának, hanem csak ama' hervadhatatlannak Tagja. Töltsd hát a' bódog Örökké valóságot örömmel, és a' Mennyei Királynak dítséretivel; kitől-is mi már szívbeli alázatossággal azt kérjük:

Ha el-vette tőlünk Mófest; adjon helyébe Jósuét!

Irta Ketskeméten 4.dik Octob. 1796.

VÉG-VERESMARTI SÁMUEL.

Superintendens.

